

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХОДОЗНАВСТВА
Кафедра східної філології

Курсова робота
з китайської філології

на тему:

**СЕМАНТИЧНІ ТА СЕМІОТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ
КИТАЙСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ**

Студентки групи ЗПкит28-20
факультету сходознавства
заочної форми навчання
Освітньої програми
Східна філологія: китайська мова і література,
переклад, методика навчання
Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.065 Східні мови та
літератури (переклад включно),
перша – китайська

Москаленко Ольги Олександрівни

Науковий керівник:

викл. Спіріна Ю. С.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1	5
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ	5
1.1. Термінологічна лексика – поняття та функції.....	5
1.2. Особливості функціонування китайських термінів галузі економіки ...	10
РОЗДІЛ 2	19
ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ.....	19
2.1. Економічна термінологія як складова частина китайської фахової мови	19
2.2. Специфіка творення китайської економічної термінологічної лексики ...	22
ВИСНОВКИ.....	30
论文摘要	33
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	34

ВСТУП

Проблема термінології нині є однією з найактуальніших проблем лінгвістики. Термінологічні слова є невід'ємною частиною словникового складу будь-якої мови, вони швидко розвиваються і користуються великим попитом серед фахівців у всіх сферах життя. Тому багато мовознавців зосереджують увагу на вивченні термінології.

Починаючи з середини 1990-х років, виникає потреба у більш поглибленому вивченні китайської специфіки економіки та економічної термінології, оскільки фахівцям необхідно володіти китайською мовою для професійного спілкування в умовах сучасної китайської ринкової економіки. В останні роки значну увагу приділено дослідженням фахової мови економіки та економічної термінології. Економічна термінологія сучасної китайської мови складається з практичного досвіду роботи системи економічної термінології, особливо ділової китайської. У лінгвістичній літературі китайська економічна мова зазвичай вважається частиною спеціальної мови.

За останні роки у лінгвістиці спостерігається стрімке зростання інтересу до текстів економічного спрямування, що призводить до необхідності їх дослідження у світлі постійного розвитку термінології. Такий процес відбувається завдяки значній науковій роботі, яка проводиться у світових масштабах, новим відкриттям і дослідженням в усіх сферах.

Актуальність дослідження обумовлена стрімким розвитком різноманітних науково-технічних галузей, що призводить до постійної появи нових термінів і термінологічних виразів. Термінологічні сфери економічної лексики стають все більш динамічними, що вимагає більш детального та аналітичного вивчення термінології. Актуальність даного дослідження зумовлена декількома причинами: збільшенням кількості нових понять в економічній науці, що потребує створення нових лексичних одиниць, активним поповненням китайської мови економічними термінами, що

пов'язано з інтеграцією Китаю у світі, необхідність підвищення якості практичної підготовки професійних перекладачів з поглибленими знаннями.

Вивчення китайської економічної термінології як цілісної системи та виявлення внутрішньої спільності та особливостей сучасної китайської термінології допоможе краще зрозуміти природу термінології та термінології в контексті специфічної мови.

Мета даної роботи визначити семантичні та семіотичні особливості китайської економічної термінології.

Виходячи з цієї мети, ми ставимо наступні **завдання**:

1. Дати визначення поняття «термін» та дослідити особливості його функціонування у сучасній лінгвістиці.
2. Виявити специфіку терміну порівняно з другими мовними одиницями.
3. Виокремити види та надати класифікацію термінів.
4. Проаналізувати структурно-семантичні особливості китайських економічних термінів.

Об'єктом дослідження є специфіка функціонування економічних термінів китайської мови.

Предметом даної роботи є семантичні та семіотичні особливості економічної термінології та її використання.

Для досягнення поставленої мети й розв'язання конкретних завдань, було використано низку **методів** лінгвістичного аналізу:

- 1) теоретичний аналіз наукових джерел;
- 2) узагальнення та систематизація отриманих результатів;
- 3) дескриптивний метод.

Теоретична та практична цінність роботи полягає в тому, що результати та матеріали даного дослідження можна використовувати при вивченні китайської мови на різних етапах навчання.

Структура роботи: науково-дослідна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

1.1. Термінологічна лексика – поняття та функції

Перед тим, як почати описувати наше розуміння поняття «термін», перш за все, зазначимо, що в лінгвістичній науці немає єдиної думки про це мовне явище. Тому наведемо розуміння терміна різними дослідниками, де проглядаються такі об'єднуючі ознаки, як співвіднесеність з науковим поняттям, системність і т. п.

Термінологічність – одна з основних стильових рис наукового стилю, яка є інформативним лексикологічним центром в науці. Термін є когнітивним та концептуальним центром текстів мови банківської справи, як і будь-якого іншого тексту. Саме він слугує в якості засобу вираження банківських процесів та їх складових. Мовознавці вважають за термін, як правило, мовний засіб вираження спеціального поняття.

З точки зору словникового складу основна особливість тексту метамови банківської справи полягає у насиченості спеціальною термінологією, характерною для цієї галузі знань. Термінологічна лексика дає можливість чітко, точно та економно висловлювати зміст даного предмету та надає змогу правильно зрозуміти сутність трактованого питання.

На думку Дж. Пірсона, існує два підходи до визначення терміну: з одного боку, до термінів слід відносити тільки спеціальні слова з певної галузі, а всі інші слова слід вважати частиною загальної лексики. З іншого боку, термінами можна позначати усі слова, які вживаються у спеціальному контексті.

Андрієнко Л. О. окреслює поняття терміну як “слово чи словосполучення спеціальної (наукової, технічної і т.п.) мови, яке створене,

отримане чи запозичене для точного вираження спеціальних понять і позначення спеціальних предметів” (Андрієнко, 2002)

Житін Я. В. запроваджує думку, що “термін – це слово (словосполучення) спеціальної сфери застосування, яке називає спеціальне поняття” (Житін, 2009, 116-121 с.).

Спеціальні терміни — найточніші назви предметів, явищ і процесів у нових галузях знань і діяльності людини. З розвитком науки і техніки, розширенням міжнародних відносин і розвитком економіки Китаю, поява нових економічних термінів і їх посилення на інші мови світу стали важливою проблемою.

Економічна термінологія в будь-якій мові, включно з китайською, є вивченням спеціального словникового запасу, накопиченого людьми для вираження економічних понять. Основними завданнями в цій галузі є виявлення спільних рис, оптимізація способу створення нових термінів, удосконалення термінологічних систем, пошук загальних фактів та узагальнення досвіду роботи вчених і дослідників.

При визначенні терміна основна увага приділяється його значенню в контексті функціонального представлення, оскільки термін повинен відповідати конкретному поняттю. Вчені по-різному бачать питання про те, чи є термінологія властивістю лексичних одиниць чи їх функцією.

Кожен термін містить визначення конкретної реальності, яку він позначає. Це дозволяє термінам бути точною та короткою характеристикою об'єкту або явища. У кожній галузі знань є свої власні терміни, які складають термінологічну систему відповідної науки. Більшість лінгвістів пов'язують термінологічність з функцією лексичних одиниць (Малюченко, 2018).

За думкою Л.І. Мацько, термін - це слово або словосполучення, яке має історично обґрунтоване або умовно закріплене значення і використовується для відображення конкретного поняття в спеціалізованій галузі знань або виробництва (Мацько, 2003).

За визначенням Кочергана М.П., термін - це мовний знак, який відображає поняття у спеціалізованій науці або техніці. Він вважає, що науково-технічні терміни є невід'ємною частиною науково-технічних текстів (Кочерган, 2001).

О.О. Селіванова зазначає, що термін є стилістично нейтральним, оскільки його використання не супроводжується емоційним забарвленням. Термін вживається для точного вираження понять та назв предметів, що дозволяє уникнути двозначності та неточності мовлення (Селіванова, 2008).

Процик І. визначає термін як одиницю історично сформованої термінологічної системи, яка представляє певне поняття і його взаємозв'язок з іншими поняттями. Термін може бути виражений як слово або словосполучення і використовується для забезпечення спілкування між людьми, які мають одну спеціалізацію. Такі терміни входять до словникового складу мови та повинні підпорядковуватись її законам (Процик, 2004).

Фаріон І.Д. пропонує наступне узагальнене поняття терміну: «Термін – це слово чи словесний комплекс, що співвідноситься з поняттям певної організованої галузі пізнання (науки, техніки), що вступають у системні відносини з іншими словами та словесними комплексами й утворюють разом з ними в кожному окремому випадку та в певний час замкнену систему, що характеризується високою інформативністю, однозначністю, точністю та експресивною нейтральністю» (Фаріон, 2010)

Таким чином, кожному терміну можна приписати такі ознаки (Лотте, 1982, с. 27):

- співвідношення зі спеціальним поняттям;
- здатність до відтворення, адже термін вважаємо за мовну одиницю;
- наявність чіткої дефініції, яка вміщує термін у відповідну термінологічну систему;
- стилістична нейтральність.

У своїй праці, присвяченій особливостям термінологічних одиниць, Романова О. О. приходять до висновку, що в сучасній термінологічній науці «всезростаюча кількість знань про термін і терміносистеми переходить в якісно нові уявлення про природу і функціональний статус цих понять» (Романова, 2011, с. 56).

З точки зору Литвина О.Г., термін являє собою «слово або підрядне словосполучення, що має спеціальне значення, яке виражає і формує професійне поняття і застосовується в процесі пізнання і освоєння наукових і професійно-технічних об'єктів і відносин між ними» (Литвин, 1999, с. 10).

З точкою зору Кочергана М.П. перегукується розуміння терміна О. С. Ісаєвої. Вона вважає, що «термін – це така одиниця найменування в певній галузі науки і техніки, якій приписується певне поняття і, отже, таким чином, яка співвіднесена з іншими найменуваннями в цій області і утворює разом з ними термінологічну систему» (Кочерган, 2001, с. 23).

Мацько Л.І. при визначенні поняття «термін» звертає увагу на тенденцію когнітивного термінознавства. Лінгвіст подає наступне визначення: «термін – це динамічне явище, яке народжується, формулюється, поглиблюється в процесі пізнання, переходу від концепту – розумової категорії – до вербалізації концепту, пов'язаного з тією чи іншою теорією, концепцією, осмислює ту чи іншу область знання і (або) діяльності» (Мацько, 2003, с. 77).

Д'яков А. С., проводячи дослідження спеціалізованого наукового терміна, приходять до висновку про те, що «науковий термін (включаючи сюди і науково-технічні терміни) – це одиниця будь-якої конкретної природної або штучної мови (частіше слово або словосполучення), що існувало раніше або спеціально створене і володіє спеціальним термінологічним лексичним значенням, яке виражене або в словесній формі, або в тому чи іншому формалізованому вигляді і досить точно і повно відображає основні, суттєві на даному рівні розвитку науки, ознаки відповідного наукового поняття» (Д'яков, 2000, с. 64).

Зазначимо важливу, з нашої точки зору, обставину, що терміни і лексичні одиниці повсякденної мови пов'язані між собою. Що стосується переносного значення цих слів, то воно, відповідно, пов'язане з їх прямим значенням (Лотте, 1982, с. 57). Таким чином, семантика терміна є більшою мірою понятійною. Отже, значення багатозначного терміна висловлюють взаємозалежні і взаємопов'язані поняття, тоді як значення термінів-омонімів є поняттями, які мають безпосереднє відношення до різних концептів.

Термінологічні одиниці мають доволі значну комунікативну функцію, адже вони забезпечують чіткість та можливість комунікації між людьми, які спеціалізуються у різних сферах науки та областей знань. Слово-нетермін і, відповідно, слово-термін, що виникло на його основі можуть і повинні вивчатися і з лексикологічної і з власне термінологічної точок зору. При цьому найбільш цілісна і об'ємна картина, як ми вважаємо, виходить саме тоді, коли дослідження констатує існування граничних, так би мовити, полярних семантичних граней мовного знака – термінологічне значення і загальномовне значення (Житін, 2009).

У зв'язку з цим особливо підкреслюється та важлива обставина, що «з точки зору комунікації термін повинен бути лаконічний і зручний для вживання, він повинен дотримуватися правил економії, компактності і повинен задовольняти умови професійного спілкування» (Зарицький, 2004, с. 70).

Ми хотіли б також привести і розуміння терміна Нікуліної Н.В., яка наголошує на важливій, з її точки зору, думці про те, що «висловлюючи спеціальне поняття, термін стає носієм і зберігачем фрагмента інформації, яка має свою цінність в особливій понятійній системі, і в цьому сенсі термін являє собою особливу когнітивно-інформаційну структуру, в якій акумулюється виражене в конкретній мовній формі професійно-наукове знання, накопичене людством за весь період його існування» (Нікуліна, 2005, с. 14).

У контексті нашого опису терміна як лексичної одиниці спеціальної мови наведемо наше розуміння термінологічної одиниці як слова або

словосполучення, які утворені на основі підрядних зв'язків, що позначають точне наукове поняття, і співвідносяться з іншими термінологічними одиницями в тій чи іншій специфічній термінологічній системі.

Таким чином, під терміном ми розуміємо лексичну одиницю спеціальної мови, яка використовується в мові для точного вираження тих чи інших спеціальних понять з різних професійних сфер. Розглянувши термін як лексичну одиницю спеціальної мови, ми також приходимо до висновку, що термін, належачи до спеціальної мови, характеризується однозначністю і відсутністю експресивності.

1.2. Особливості функціонування китайських термінів галузі економіки

Спеціальні терміни — найточніші назви предметів, явищ і процесів у нових галузях знань і діяльності людини. З розвитком науки і техніки, розширенням міжнародних відносин і розвитком економіки Китаю, поява нових економічних термінів і їх посилення на інші мови світу стали важливою проблемою.

Економічна термінологія в будь-якій мові, включно з китайською, є вивченням спеціального словникового запасу, накопиченого людьми для вираження економічних понять. Основними завданнями в цій галузі є:

- виявлення спільних рис;
- оптимізація способу створення нових термінів;
- удосконалення термінологічних систем;
- пошук загальних фактів;
- узагальнення досвіду роботи вчених і дослідників.

За складністю та варіативністю використання економічні терміни можна поділити на чотири групи:

1. Терміни, що використовуються в окремих секторах економіки;

2. Терміни, що використовуються одночасно в більш ніж одному відповідному секторі економіки;
3. Терміни, що використовуються в галузі економіки та інших суміжних наукових галузях;
4. Терміни, які знаходять своє використання як в економічній лексиці, так і в загальному мовленні.

Важливо визнати, що створення економічних термінів складається з трьох процесів. Першим із цих процесів є термінологізація, яка описує процес переходу лексичної одиниці зі стану «нетермінового» у стан «термінового». У словнику економіки китайської мови прості (мономорфеми) і складні (складаються з двох частин) терміни походять від термінології. Оскільки слова мають обмеження у фонетичному та структурному плані, багато простих слів стають омонімами, що ускладнює розуміння та сприйняття на слух (Д'яков, 2000).

Термінологія китайського економічного словника є складною та структурованою в ієрархічний спосіб на рівні галузей та підгалузей. Жодна культура не розвивалася б ізольовано від інших, оскільки контакти між культурами призводять до культурного обміну, включаючи запозичення слів з інших мов. У результаті кожна мова має як свої рідні слова, так і «чужі» слова.

Процес запозичення слів підживлюється не тільки зовнішніми силами, а й внутрішніми. По-перше, це потреба уникнути багатозначності і відрізнити різні смислові відтінки між своїми та запозиченими словами. По-друге, це бажання замінити довге словосполучення одним словом.

У лінгвістиці розрізняють два різних типи запозичень: речове запозичення та калькування. Матеріальне запозичення — це повне засвоєння іншомовного слова (його значення та написання) мовою-реципієнтом.

Калькування (від фр. *calque* «копія») – це процес перекладу іноземного слова рідною мовою шляхом буквальної передачі його значення та структури, але без повного присвоєння матеріального змісту слова. Іншими словами, при

калькуванні передаються лише семантичні аспекти та структура слова, а не його звукова чи письмова форма (Дудик, 2005).

Окрім кальки, існують також види напівкальки. Напівкалька — це запозичення, яке складається з двох частин: одна частина слова запозичена з іншої мови, а друга частина складається з елементів рідної мови, що повторюють будову і значення запозиченого слова.

Існують два види запозичень: семантичні та словотвірні. Семантичні запозичення - це коли слово запозичується із іншої мови і отримує те саме значення, що й в оригіналі. Словотвірні запозичення - це коли морфеми з іншої мови використовуються для створення нових слів з власним значенням.

Запозичення можуть бути отримані в усній або письмовій формі, також вони можуть бути прямими або непрямими. Усні запозичені слова часто змінюють та адаптують, щоб пристосуватись до фонетики мови. І навпаки, письмові запозичені слова зазвичай складаються з усіх звуків, навіть якщо вони не вимовляються мовою походження. Це може призвести до того, що одне й те саме слово матиме два різних значення залежно від шляху, яким воно вимовлено чи написано, або те саме слово має різне звучання та по-різному розуміється залежно від шляху (Василяйко, 2013).

Пряме запозичення – це коли слово запозичується безпосередньо з однієї мови, а потім повторно використовується в іншій мові. Опосередковане запозичення – це процес запозичення слова з однієї мови іншою мовою. Це може статись, коли слово спочатку було запозичене з однієї мови до іншої, а потім знову запозичене з цієї другої мови до третьої. Це називається запозичення запозиченого слова.

В китайській мові запозичення виникає через необхідність в постійному поповненні словникового складу рідної мови. До запозичених слів належать власні назви, загальні поняття, щоденна лексика, технічні терміни та звуконаслідування. Деякі запозичені слова вже стали частиною китайської мови, оскільки злилися з власними китайськими словами протягом історії.

За розвитку світового культурного обміну стає все поширенішим явище міжмовних запозичень. Мова формується в процесі виробництва, відображаючи прогрес суспільства та постійну еволюцію, з метою забезпечення ефективного обміну в галузі торгівлі, економіки та культури між країнами та націями.

Різні культури, що представляють різні регіони, впливають одна на одну, що призводить до постійного використання запозичених слів для збагачення національних мов. Збільшення словникового запасу та збагачення мови є об'єктивними потребами економічних, торгових і культурних обмінів.

Серед групи термінів, що утворені шляхом семантичного запозичення, економічні терміни є найбільш численними та продуктивними в поповненні мови новими термінологічними одиницями.

Вивчення лінгвістичної літератури дозволяє виділити дві основні групи причин виникнення запозичень: екстралінгвальні причини, пов'язані з різними аспектами розвитку та функціонуванням суспільства, такі як суспільно-політичні, економічні, історичні, географічні та інші чинники; та лінгвальні причини, що пов'язані зі специфікою мови та її еволюцією (Андрієнко, 2002).

Серед екстралінгвальних причин виділяють (Гончаренко, 2008):

1. Коли одна нація впливає на культуру іншої, відбувається не тільки запозичення слів, але й ціннісних уявлень та культурних концепцій. Запозичення цих концепцій відбувається під час культурних контактів, таких як вивчення іноземних мов, читання літературних творів, що фіксують самосвідомість іншої культури, та засвоєння духовних цінностей, які виявляються в культурних текстах.
2. Коли особа свідомо вивчає цінності іншої культури, то вона може запозичити концептуальні змістові, які є значущими для того джерела, з якого вони беруться. Ці змістові можуть бути виражені за допомогою певного тексту, який створений носієм культури, яка вивчається. Запозичення культурних концептів відбувається через їх унікальний понятійний, образний та ціннісний склад.

3. Існування авторитетної мови-джерела приводить до збільшення зацікавленості у її вивченні, захоплення певних соціальних верств культурою країни, яка говорить цією мовою, а також запозичення культурних концептів.
4. Наявність мовних контактів між народами. Мовні контакти між народами можуть мати різний характер, але найбільш поширеним наслідком є двомовність, що впливає на процес запозичення та ступінь поширення запозичених слів у мові-реципієнті.
5. Міжнародна співпраця у вирішенні світових проблем призводить до появи нових термінів, які використовуються для їх назви. Наприклад, англійське слово "демпінг" почало вживатися для позначення продажу товарів за кордоном за цінами нижчими, ніж на внутрішньому ринку, з метою виключення конкурентів та створення погрози падіння цін на нафту. Пізніше, це слово поширилося в інші сфери економіки.

Лінгвальні причини (Гончаренко, 2008):

1. У мові-реципієнта наявна відсутність точного еквівалента для нового явища. Наприклад, слово "супермаркет" (з англійської "supermarket"). Його дослівний переклад з англійської дає "супер-" як префікс, що означає "над-", "понад-", "супер-", та "маркет" як "ринок", тобто місце, де багато товарів. У китайській мові ієрогліф 超 означає "супер-", "понад-", а 市 - це скорочення від слова 市場 і також означає "ринок";
2. Необхідність представити поняття, які мають значення для людей, призводить до використання загальних слів. Наприклад, якщо поняття стосується життєвих інтересів людей, то слова, що його позначають, стають популярними і широко вживаними. Маркетинг (市慧茹营 - від англ. "marketing" - торгівля) - це приклад слова, перекладеного китайською за допомогою структурної кальки, тобто

слово перекладається відповідно до його складових: "market" - ринок і "-ing" » – процес, який відбувається на ринку, наприклад продаж. Китайський 市收 і 容收营 перекладаються як ринок і продажі відповідно;

3. Потреба у розрізненні понять, які семантично близькі, але все ж різні (наприклад, брифінг - зустріч з журналістами, дилер - продавець товарів).
4. Необхідність спеціалізації понять у певній сфері (наприклад, профілактичний - що стосується запобігання, аудитор - фахівець з ревізії фінансових звітів).
5. В останні десятиліття у мовах стає популярним використовувати одне слово-запозичення замість складних описових конструкцій, що дозволяє економити мовні зусилля. Наприклад, слово "саміт" є запозиченням з англійської мови ("summit"), що перекладається як вершина або найвищий рівень. У китайській мові це слово відтворюється за допомогою ієрогліфів 峰 (вершина) та 会 (зустріч), тому слово "саміт" відображає зустріч на найвищому рівні. Це є прикладом того, як запозичене слово отримало новий смисл в іншій мові;
6. У мовах спостерігається тенденція до використання запозичених слів з одним структурним елементом, який повторюється в різних словах з однаковим значенням. Наприклад, слова з компонентом -мен (англ. «man») часто вживаються, щоб позначити людей, що займаються певною діяльністю (шоумен, бізнесмен, клубмен). У китайській мові також використовуються відповідники англійських слів зі значенням "людина" зі схожими компонентами. Це сприяє економії мовних зусиль і спрощенню мовлення. (англ. «businessman»: «business» – справа, діло (бізнес) і «man» – чоловік, людина – людина, яка

займається бізнесом) – китайський варіант – 生意人 (生意 – справа, діло і 人 – людина);

7. У мові реципієнта існують усталені термінологічні системи, що обслуговують певну галузь (як, наприклад, система позначень у електронно-обчислювальній техніці). У цій галузі з'являються нові іншомовні номінації, такі як "ноут-бук", "курсор", "ксерокс" та "Інтернет" (з англійської "Internet", китайська назва - "因特尔" - "yinteer" - фонетичний запис). Деякі іншомовні назви, такі як "mouse" (мишка) та "keyboard" (дослівно "дошка з кодами"), перекладаються на китайську мову як "鼠标" (shubiao - миша) та "键" (jiàn - клавіша), "键盘" ("тарілка з клавішами").
8. Потреба в нових найменуваннях може виникати з бажання привернути увагу до себе, збільшити свій авторитет в групі або виразити свою приналежність до певної моди чи течії. Прикладами таких термінів можуть бути "грумінг" та "фриндж".

Запозичення або слова з чужих мов (外来词 Wàiláicí) - це елементи іншої мови, які були взяті з однієї мови та введені до іншої мови в результаті мовних контактів. Тобто процес перенесення елементів однієї мови до іншої називається запозиченням (Гончаренко, 2008).

Запозичення з інших мов можна поділити на чотири види (Гончаренко, 2008):

1. Фонетичне запозичення (音译词 yīnyìcí) — передача звукової форми слова з іншомовного джерела без урахування його семантики. Наприклад, слово «демократія» українською мовою перекладається як «народовладдя», в китайській використовуються ієрогліфи, які відтворюють звуки, але не мають семантики («德漠克拉西 démòkèlāxī»).
2. Семантичне запозичення (意译词 yìyìcí) — процес перенесення слова чи виразу з однієї мови в іншу та точного відтворення його

семантичного змісту зі збереженням морфологічної структури вихідної мови. Наприклад, слово «supermarket», що перекладається як «超市 chāoshì», буквально означає «супер ринок».

3. Фонетико-семантичні запозичення (音译加意译 yīnyì jiā yìyì) – це дослівний переклад частини слова, коли до іншомовного слова додається звукова передача, або частина слова передається фонетичним записом, а частина – буквальним перекладом. Наприклад, «jazz music» можна перекласти як «爵士乐 juéshìyuè джазова музика», а «Wall Street» можна перекласти як «华尔街 Huá'ěrjiē Уолстріт».
4. Змішані запозичення (音译、意译共存 yīnyì, yìyì gòngcún) означають, що запозичені слова використовуються в мові як у фонетичній, так і в семантичній формі. Багато слів мають дві форми, які використовуються залежно від контексту, і з часом семантичні запозичення можуть стати більш популярними і витіснити фонетичні.

Політика відкритості для зовнішніх відносин зіграла значну роль у перетворенні китайського суспільства з його раніше острівного стану на більш відкритий і сприйнятливий. Ця зміна також призвела до зміцнення розумової сили китайців у їхньому бажанні перейняти культурні елементи з інших країн. Зростання культурних та економічних обмінів призвело до різних сценаріїв, які вплинули на мислення китайців та їхнє дедалі більше знайомство з запозиченими словами, що призвело до їхнього більшого використання, наприклад: chain store: 连锁店 liánsuǒdiàn «мережа магазинів», trade war: 贸易战 màoùyìzhàn «торгівельна війна».

У сфері економічної термінології китайська лексика значною мірою покладається на запозичені слова. Японська мова доповнила цей лексикон приблизно п'ятсот словами, деякі з яких використовуються в повсякденній мові, а інші є специфічними для економічного жаргону. Багато запозичених слів набувають форми технічної термінології та широко вживаються в

повсякденному мовленні, наприклад 经济 jīngjī «економіка» та 商业 shāngyè «бізнес», «комерція».

Наше дослідження зосереджено на системі економічних понять, яка зазнала значного розвитку. Однак поява цих концепцій завжди була певною мірою спонтанною. Такий перебіг подій можна пояснити різними лінгвістичними факторами, включаючи еволюцію мови, міжмовні процеси, зникнення певних понять, що призвело до класифікації економічних термінів як історизмів чи архаїзмів, і введення нових понять, що призвело до неологізмів. Крім того, немовні чинники, такі як економічне зростання та вплив систем термінів країн, що співпрацюють з КНР, також зіграли свою роль у цьому процесі.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

2.1. Економічна термінологія як складова частина китайської фахової мови

Ми описуємо термін як слово чи фразу, що використовується у спеціалізованій галузі, щоб надати назву поняттю, яке є частиною цієї галузі знань. Термін відрізняється від інших слів, оскільки він має точне інформативне значення, яке встановлено в рамках даної галузі знань, і використовується зі сталою семантикою. Також термін характеризується системністю, оскільки він включений до ієрархічної структури термінології даної галузі знань, і моносемічністю, що означає, що він має лише одне точне значення (Куньч, 2006). Фаховість є ключовою відмінністю між термінами та не-термінами - термін є мовним знаком, що точно відображає науково сформульоване поняття в межах певної галузі знань. Терміносистема, зі свого боку, є сукупністю термінів, які взаємодіють на різних рівнях мовленнєвої системи (лексичному, семантичному, граматичному тощо) та є пов'язаними з певною професійною сферою людської діяльності (Литвин, 1999). Згідно з О. О. Реформатським, В. П. Даниленко, Т. Л. Канделакі, галузева терміносистема є нічим іншим як термінополем, різновидом семантичного поля, яке має свою специфіку: впорядковані ієрархічні логічні зв'язки між термінами відповідно до синхронного стану даної галузі знання (Кочерган, 2001).

Термінологія - це система спеціальних слів, яка є частиною загальної мови та використовується для спілкування в рамках певної професійної спільноти. Ця система містить спеціалізовані терміни, що організовані в ієрархічну структуру, яка забезпечує зв'язок між ними та між поняттями, які

вони позначають. Термінологія використовується для забезпечення точної та чіткої професійної комунікації та має екстралінгвальні корені, оскільки вона базується на поняттях та концепціях певної галузі знань (Малюченко, 2018).

Економічна термінологія є складовою частиною фахової мови економіки, економічну термінологію слід розглядати як систему назв економічних явищ і понять, які функціонують в економічних сферах. Економічна лексика - це сукупність слів, які використовуються в економічних дискусіях та комунікації. Вона складається зі слів загальної мови, термінології економіки, термінології з інших наук, а також професійних та жаргонних висловів. Комунікація, яка використовує економічну лексику, не обмежується лише спілкуванням між економістами, тому має враховувати потреби всіх учасників спілкування. Таким чином, економічна лексика повинна відповідати вимогам професійного спілкування та бути доступною для розуміння всіх зацікавлених осіб, включаючи неспеціалістів.

Сучасні економічні терміни не є ні штучними новотворами, ні просто назвами, позиченими з інших галузей. Вони є словами або словосполученнями, які точно відображають реальність економічних відносин, які складаються в суспільстві. Кожен термін має свій власний визначений сенс і використовується для опису конкретної сфери економіки, або явища в ній.

Китайська економічна термінологія є складною та має багату структуру, вона є необхідною складовою частиною китайської мови. Вона містить основний термінологічний фонд, який є ядром системи, та периферійні терміни, що включають терміни з інших сфер та загальнонаукову термінологію. Ієрархічна структура термінів базується на їх логіко-сміслових зв'язках. У системі економічної термінології відбуваються різні процеси, такі як термінологізація, детермінологізація та взаємне запозичення термінів відповідними галузевими терміносистемами. Варто зазначити, що ці процеси залежать від зовнішніх та внутрішніх факторів (У Лікунь, 2002).

До ядра термінологічної системи економічної лексики належать слова, які відображають родові поняття цієї науки. Ці слова можна поділити на дві групи: загальновідомі терміни, які знайомі кожному носієві мови, наприклад, 市场, 价格, 商品, 税收, 交易 тощо, та вузькогалузеві терміни, які зрозумілі лише фахівцям, наприклад, 信用证 "акредитив", 损失 "збитки", 可疑债务索赔 "сумнівні боргові вимоги", 人员流动 "плинність кадрів". До периферії термінологічної системи належать терміни, які відносяться до загальнонаукових (职能, 系统, 分析, 部门, 战略), філософських (方面, 对象, 决心, 虚构), правничих (终止的理由, 法人, 行动, 投标邀请书), математичних (潜在的方法, 分层矢量), соціологічних (采用, 分层), медичних (流通, 流通, 危机的危险), музичних понять (和弦).

Грунтуючись на запропонованих дослідниками категоріях системи значень науково-технічної термінології, тобто здійснивши класифікацію термінів за змістом понять, ми визначили (У Лікунь, 2002):

- 1) терміни на позначення предметів: 钱, 钞票;
- 2) терміни на позначення процесів: 擻管踢腿, 擻管补偿;
- 3) терміни на позначення властивостей: 昂贵的, 有团队精神的;
- 4) терміни на позначення станів: 崩溃, 通货膨胀;
- 5) терміни на позначення наук та галузей: 商业管理,
- 6) терміни на позначення професій: 企业家, 负责人.

Залежно від походження зовнішньої форми в економічній термінології ми виокремлюємо такі групи термінів: а) питомі (автохтонні) терміни; б) запозичені терміни; в) аббревіатури; г) метафоризовані та утворені метонімізацією терміни.

Економічні терміни в основному відповідають основним вимогам, які висувуються перед термінами, але аналіз цієї термінології свідчить про те, що в її межах терміни можуть співвідноситися з двома чи більшою кількістю

понять, тобто бути полісемічними, наприклад: 的要求 – 1) претензія; зобов'язання, 2) кредитоздатність; 架子 – 1) стенд, 2) монопольне право; 托运的货物 – 1) партія товару, 2) грошовий переказ; 托运的货物 – 1) рахунок; 2) фінансовий звіт.

Із комунікативного погляду економічна терміносистема є складним утворенням, яким послуговуються користувачі певної групи.

Отже, термін є найменшою одиницею мислення, яка не може бути розділена на менші частини і є необхідною складовою системи. Якщо ми розглядаємо систему як сукупність елементів з тривалим зв'язком між ними, то термін як елемент системи мови є невід'ємним. У свою чергу, економічні терміни як складові словникового складу мови також підпорядковані загальним законам лексичної системи в цілому. Тому дослідження термінів в економіці потрібно проводити з урахуванням їхнього місця в системі загальноновживаної мови.

2.2. Специфіка творення китайської економічної термінологічної лексики

Підчас процесу розвитку науки неминуче виникають нові терміни для позначення об'єктів дослідження. Однак, не кожне спеціальне слово можна вважати терміном, і не будь-яка група спеціальних слів може бути названа термінологією. Термінологія складається з сукупності термінів, яка є частиною спеціальної лексики. Правила створення та розвитку спеціальної лексики в певній мірі застосовні й до термінів.

Сучасна лінгвістика визнає, що термінологія є ключовою проблемою у багатьох галузях знань. Вона обмежується певним набором термінів, які точно відображають систему основних понять цієї галузі. У зв'язку з цим неабиякий інтерес становлять дослідження термінології у типологічно різних мов. Незважаючи на певну вивченість зазначеної проблематики, багато

лінгвістичних аспектів терміна поки що недостатньо досліджено, чим диктується необхідність дослідження терміноутворення на матеріалі конкретної термінологічної системи.

Сучасний розвиток науки та техніки призводить до появи нових об'єктів, явищ і процесів у різних галузях знань та сферах діяльності. Для номінування цих нових об'єктів та явищ необхідно використовувати спеціалізовану термінологію. У зв'язку з розвитком економіки Китаю та зростанням його міжнародних зв'язків, актуальним стає вивчення та запозичення нових економічних термінів. Саме тому важливість спеціальної термінології в цьому контексті неможливо переоцінити.

Наразі науково-технічний розвиток відображається у збільшенні кількості нових слів, що з'являються у словниках, і більше 90% з них становлять спеціалізовані терміни. Кількість термінів у різних науках зростає швидше, ніж загальноживаних слів мови, і тому вивчення спеціальної лексики є все більш актуальним для розвитку мови.

Словотвір у китайській мові передусім передбачає створення нових слів і основ шляхом складання. Складні слова утворюються шляхом поєднання різних слів.

Складні слова складаються з різноманітних компонентів. Ці компоненти можуть складатися з окремих слів сучасної китайської мови. Крім того, ці компоненти також можуть бути знаменними морфемами, які більше не мають жодної внутрішньої синтаксичної незалежності в сучасній мові. Оскільки у складі складних слів зазначені компоненти не мають синтаксичної самостійності, вони є морфемами.

У словоскладанні і словосполученні часто спостерігаються подібні залежності між компонентами. У більшості випадків модель складного слова схожа на модель словосполучення. Проте в словоскладанні можуть бути комбінації компонентів, які не можуть бути використані при об'єднанні окремих синтаксичних слів.

До основних способів терміноутворення в китайській термінології належать: словоскладання, афіксація, іноземні запозичення.

Зупинимося на словотворенні як основному способі терміноутворення в сучасній китайській мові.

За структурою вищого порядку всі терміни-складні слова (Т-СС) і терміни-словосполучення (Т-ССч) поділяються на дві нерівні групи: до першої групи належать Т-СС і Т-ССч, основні компоненти яких перебувають в атрибутивних відносинах, а до другої – Т-СС і Т-ССч, компоненти в яких перебувають у копулятивних відносинах. Відмінність між цими двома типами відношень полягає в основному в тому, що в копулятивні відношення можуть вступати компоненти, які мають одну й ту саму категоріальну приналежність. При атрибутивних відносинах компоненти комплексу часто мають різну категоріальну приналежність, хоча це не є обов'язковим правилом.

Розглянемо послідовно Т-СС і Т-ССч, створені за моделями словотворення з атрибутивними та копулятивними відношеннями компонентів.

1. Т-СС і Т-ССч, створені за моделями з атрибутивним відношенням компонентів. У складних термінах зазвичай є два компоненти: «стрижневий» та «уточнюючий». Компоненти можуть бути категоріально однорідними або неоднорідними. Порядок компонентів у таких термінах має жорстку послідовність, яка відповідає граматичному устрою китайської мови: означення передує означуваному, додаток йде після присудка, а присудок слідує за підметом. Порухення цього порядку може призвести до зміни значення означального члена щодо означуваного. У китайській економічній термінології можна виділити такі типи моделей Т-СС і Т-ССч у підрядних сполученнях:

- 1) Т-СС і Т-ССч, побудовані за означальним типом зв'язку;
- 2) Т-СС або Т-ССч, побудовані за результативним типом зв'язку;

3) Т-СС або Т-ССч, побудовані за суб'єктно-предикативним типом зв'язку. Засоби та прийоми вираження терміна відображають безпосередньо семантичну структуру поняття.

2. Т-СС і Т-ССч, побудовані за визначальним типом зв'язку. Виділяють п'ять структурних моделей СС, побудованих за певним типом зв'язку (Яхонтова, 2009):

- іменник + іменник;
- прикметник + іменник;
- дієслово + іменник;
- числівник + іменник;
- займенник + іменник.

Серед цих моделей, що утворюють іменники, для китайської лексики продуктивними виявилися перші чотири. Модель п'ятого типу практично не була відзначена.

Спочатку необхідно проаналізувати Т-СС і Т-ССч на першому рівні терміноутворення, а потім проілюструвати, як ці моделі працюють на більш складних компонентах. У двоскладових термінах цього типу компоненти можуть бути кореневими морфемами, що мають значення предмета або якості дії. Наприклад, термін 预付 yufu «аванс» складається з 预 yu «завчасно» і 付 fu «виплачувати». Термін 存款 «вклад» складається з 存 cun «заощаджувати» і 款 kuan «грошова сума». Ця внутрішня структура також вказує на його значення. Наприклад, термін 借款 jiekuan «позика» складається з 借 jie «давати в борг» і 款 kuan «грошова сума». У наступних прикладах складні слова легко розкриваються сумою компонентів (Mankiw, 2005).

Наприклад, термін 租金 «орендна плата» складається з 租 zu «орендувати» і 金 jin «гроші»; 租税 «податки» – з 租 zu «орендувати» і 税 shui «податок».

Розглянемо термін 干预 gan yu «інтервенція», який складається з 干 gan «втручатися» і 预 yu «завчасно». Такі терміни вказують

на економічний вплив одного суб'єкта на дії іншого, здійснюваний шляхом вкладення та розміщення власних грошових коштів у сферу цих дій. Більшість термінів, що утворюються за зазначеним типом, мають компоненти, які слабо вказують на загальне значення терміна.

За типаму зв'язку Т-СС та Т-ССч можна поділити на (Mankiw, 2005):

1. Терміноутворення, яке базується на результативному зв'язку, характеризується наявністю результативних відносин між компонентами Т-СС і Т-ССч. У цьому типі термінів перший компонент є дієслівним, а другий може бути якісним або дієслівним. Зазвичай ці терміни складаються з дієслів, оскільки результативність пов'язана з категорією дієслова. Такі терміни є малопродуктивними, оскільки дієслова з результативним зв'язком не піддаються конверсії через наявність граматичного значення результативності, яке виражене в їх структурі. Більшість термінів цього типу є загальноживаними словами, які використовуються в термінологічній лексиці.

2. Т-СС і Т-ССч, побудовані за суб'єктно-предикативним типом зв'язку. Це є малопродуктивним у створенні економічних термінів. Відмінність цього типу полягає в тому, що перша частина терміна вказує на суб'єкт, а друга частина - на дію. Дієслова, що використовуються в цьому типі термінів, зазвичай легко розчленовуються, тому їхні компоненти формально можна розглядати як окремі слова. У зв'язку з цим, моделі з дієслівно-об'єктним типом зв'язку не створюються через неміцність їх конструкції.

3. Терміни, що побудовані за моделями копулятивного типу зв'язку. Складаються з предметних та дієслівних морфем. У таких словах компоненти можуть бути синонімами, парними або паралельними поєднаннями, а також антонімами. Утворення термінів за копулятивним типом зв'язку не є дуже продуктивним у сучасній мові, оскільки цей тип зв'язку має обмежену можливість утворення нових слів. Сюди можуть бути віднесені складні слова типу 破坏 pōhuai «деструкція» (破 pō «розбити», «зламати» + 坏 huai «розбитися», «злаватися»); 运动 yundong «кампанія» (运 yun «рухатися»,

«пересуватися» + 动 dong «рухатися»); 租赁 zulin «лізинг» (租 zu «орендувати» + 赁 lin «орендувати»); 生产 shengchan «виробництво» (生 sheng «виробляти» + 产 chan «виробництво»). Загалом, у термінології небагато термінів, утворених поєднанням антонімічних компонентів.

Між компонентами Т-СС і Т-ССч встановлюються різноманітні семантичні взаємини, які визначають характер зв'язку між поняттями в економічній термінології. Розглянемо різні типи взаємодії між термінами в економічній термінологічній системі (ТС), а також основні принципи відображення цих взаємин залежно від моделей термінів.

Першою системою вираження поняття є система "рід - види". У цій системі поняття спочатку відносять до більш загальних "родів", а потім до їх "видів". У сучасній китайській мові ці поняття, як правило, об'єднуються в моделі Т-ССч за аналогією з іншими конструкціями. Наприклад, рідове поняття "валюта" 货币 huobi можна поділити на різні види: «валюта кредиту» 信贷货币, «валюта платежу» 结算货币, «валюта ціни» 计价货币 та «валюта угоди» 交易货币. Загальним поняттям є 冻结 dongjie «заморожування», до якого належать такі поняття, як заморожування активів (资产冻结), заморожування капіталу (资本冻结) та заморожування заробітної плати (工资冻结).

Серед інших типів систем понять можна виділити систему "цілісно-часткових відносин". Наприклад, в економічній термінології можна виокремити певну галузь, яку ще можна поділити на окремі компоненти. Ці поняття можуть бути об'єднані в моделі Т-ССч, яка відображає ці взаємозв'язки. Наприклад, 宏观经济学 "макроекономіка" та його компоненти: 经济增长学 "економічний зріст", 货币经济学 "грошова економіка" та інші.

Також можна виділити третій тип систем понять - "генетичні відносини", де поняття відображають зв'язок між вихідним та продуктивним поняттями. Спочатку з'являється вихідне поняття, а потім його продукт. Наприклад, 限

"ліміт" і його продукт 限额 "квота", 管 "управляти" і його продукт 管理 "менеджмент".

Результати аналізу Т-СС і Т-ССч, проведеного здебільшого на прикладі термінів-двоскладових слів, можуть бути поширені й на термінологічні комплекси будь-якого рівня терміноутворення (тобто) будь-якого складу.

Терміни, які утворюються за однією й тією самою моделлю словосполучення, є тотожними одне з одним і мають семантичну цілісність, незалежно від того, чи є вони складними словом, чи словосполученням. Кожен термін є закритою системою.

Таким чином, можна сказати, що терміни мають тенденцію до меншої ідіоматичності. Найбільш поширеними термінами є терміни-словосполучення, які не лише відображають належність до конкретного класу, відображаючи відносини між родом і видом понять, але і забезпечують чіткість та системність у термінологічних рядках.

Існує невелика кількість різноманітних афіксів і напівафіксів, які, так чи інакше, впливають на значення економічних термінів (17%). Суфіксальна морфема 器 /qì/ апарат – 自动稳定器 /zìdòng wěndìng qì/ автомат стабілізації; суфікс іменників 性 /xìng/ характер, властивість - 周期性 /zhōuqíxìng/ циклічність; суфікс 率 /lǜ/ коефіцієнт - 贴现率 /tiēxiànlǜ/ облікова ставка; морфема 化 /huà/ -ція - 多元化 /duōyuán huà/ диверсифікація, напівсуфікс 学 /xué/ наука - 金融学 /jīnróngxué/ фінансова справа, морфема 税 /shuì/ податок - 通货膨胀税 /tōnghuòpéngzhàng shuì/ інфляційний податок, морфема 量 /liàng/ обсяг - 资本需求量 /zīběnxūqiúliàng/ необхідний обсяг капіталу; префікс 总 /zǒng/ сумарний, загальний - 总供给曲线 /zǒnggòngjǐ qūxiàn/ загальна крива постачання. З наведених вище прикладів видно, що префікси і напівпрефікси доповнюють основне значення терміна, тоді як суфікси і напівсуфікси конкретизують значення термінологічної одиниці.

Термінологічна лексика є основним середовищем скорочень, бо громіздкі терміни не зручні для постійного використання (3%).

Найяскравішим прикладом морфемної контракції є терміни, до складу яких входить слово GDP 国内生产总值 /guónèi shēngchǎn zǒngzhí/ ВВП. Наприклад, у термінах 名义国内生产总值 /míngyì guónèi shēngchǎn zǒngzhí/ номінальний ВВП і 真实国内生产总值 /zhēnshí guónèi shēngchǎn zǒng zhí/ фактичний ВВП, ВВП записується скорочено 名义 GDP і 真实 GDP. Потрібно зауважити, що в складі складноскороченого слова зберігаються важливі в смисловому відношенні елементи, які повністю передають значення скороченого слова.

Поряд із переліченими вище способами словотворення, ми виявили, що іноземні запозичення також є джерелом поповнення економічної термінології китайської мови (1%). У китайській мові існує два способи запозичень: фонетичний і семантичний. Наприклад, імена в таких термінах як 费雪效应 /Fèixuě xiàoyìng/Fisher effect і 菲利普斯曲线 /Fēilípǔsī qūxiàn/Phillips curve/ Phillips curve передають звучання іншомовного елемента, тому є фонетичними запозиченнями.

Дослідження лексичних одиниць, що використовуються в економічній галузі, сприяє розвитку та структуруванню цієї термінологічної системи. Воно допомагає виявити певні закономірності в утворенні термінів та відслідковувати основні тенденції в запозиченнях іншомовних слів.

ВИСНОВКИ

Використання запозичених слів у китайській мові є результатом її постійного прагнення до мовної експансії. Ці слова складаються з широкого діапазону типів, таких як назви місць, загальні поняття, повсякденна лексика, наукова та технічна термінологія, а також звукоподражання тощо. З часом багато з цих запозичених слів стали невід'ємною частиною китайської мови. Запозичення слів — це не просто мовне явище; це також відображає тісний зв'язок між мовою та культурою, в якій вона використовується.

Відносини між мовою і культурою є симбіотичними; одне не може існувати без іншого. Коли одна культура асимілює аспекти іншої, це передбачає вивчення слів, які не є рідними для їхньої мови. Важливо відзначити, що переклад цих іноземних слів відіграє вирішальну роль у процесі культурної інтеграції. Увійшовши в китайську мову, іноземні слова втрачають свої оригінальні особливості і стають частиною китайської лексики. Ці слова відповідають правилам спілкування в китайській мові, поширюючись по всій мові і збагачуючи її лексичний склад.

У ході дослідження ми дослідили значну частину економічної лексики та запозичень, вдалося вивчити основну економічну лексику китайської мови. Слід зазначити, що завдяки стрімкому економічному розвитку та прогресу науки і техніки швидко зросло використання термінів у хімії, економіці, фізиці та біології. Наприкінці минулого століття використання та знання таких словників, особливо економічних, швидко розвивалися та поширювалися.

Оскільки китайська мова, як і інші мови світу, збагачена новими економічними термінами, саме тому ми аналізуємо та вивчаємо нові економічні терміни китайською мовою, які недостатньо вивчені через постійне збагачення мови. Нова економічна лексика, запозичення, що входять у вжиток і приживаються в мові.

Нам вдалося досягти нашої дослідницької мети вивчення та дослідження економічної лексики в китайській мові та китайському бізнесі, аналізу її класифікації та функції. Нам вдалося виконати поставлене завдання аналізу та дослідження причин появи економічних запозичень слів у китайській мові. Ми досліджуємо основні джерела економічної лексики додаткової лексики в китайській мові. Ми прагнемо визначити функцію економічних термінів в умовах економічного розвитку та проаналізуємо економічну лексику, запозичену з китайської мови.

Висвітливши причини появи запозичень у китайській мові, можна зробити висновок, що основними причинами процесу запозичення в китайській мові, як і в інших мовах, є культурні та економічні зв'язки з іншими країнами, інтернаціоналізація світових явищ, потреба називати нові поняття та явища, уникаючи громіздких словесних пояснень.

Завдяки розвитку міжнародних відносин і бізнесу з іншими країнами світу китайські економічні терміни збагатилися і відіграли свою роль. В результаті цих нововведень і запозичень економічна лексика китайської мови в цілому збагатилася і почала вкорінюватися в її використанні не тільки в бізнесі, професійній сфері, а й у соціальній сфері.

Часто запозичені слова, що використовуються паралельно з китайськими відповідниками, точно передають інформацію, але словниковий запас мови перевантажений. Пряме використання іноземних слів є поширеним і іноді може вплинути на якість доставленого повідомлення, і людина, яка не володіє іноземною мовою, може виявитися нездатною зрозуміти, про що йдеться.

Наше дослідження виявило, що справжні китайські терміни складають основну частину сучасних китайських економічних термінів, включаючи «ядро» та «периферію». Економічні терміни включені в «ядро», а «периферію» складають терміни суміжних дисциплін та загальнонаукові терміни.

Китайська мова, як і інші мови світу, збагачена новими економічними термінами, тому перспективою цього дослідження є необхідність аналізу нових економічних термінів у китайській мові, які є недостатньо

дослідженими через постійні дослідження. Збагачувати мову новими економічними термінами, використовуючи і вкорінені мовні запозичення.

Саме тому дослідження особливостей творення, функціонування та використання економічних термінів є перспективним і актуальним, оскільки сучасна китайська мова стрімко розвивається, під впливом процесів інтеграції та глобалізації, які залишають величезний відбиток.

论文摘要

很多国家的商务和国际关系的发展使得中国经济术语得到了丰富和发挥了作用。由于这些创新和借用，中国经济词汇的整体词汇量得到了丰富并开始不仅在商业和专业领域，而且在社交领域得到了应用。

经常使用的借用词虽然能够准确传达信息，但词汇量会过于冗长。直接使用外来词是一种普遍现象，有时会影响信息传达的质量，那些不熟悉外语的人可能无法理解其含义。

我们的研究发现，真正的中国术语构成了现代中国经济术语的主体，包括“核心”和“边缘”。经济术语包括在“核心”中，而“边缘”由相关学科和通用科学术语构成。

中国语言，就像其他世界语言一样，充满了新的经济术语，因此需要分析中国语言中的新经济术语。新经济术语的研究是必要的，因为它们经常被忽视。通过使用和加强语言借用来丰富语言的经济术语。

因此，研究经济术语的创建、功能和使用的特点具有前景和现实意义，因为现代中国语言正在快速发展，受到整合和全球化进程的影响，这些进程留下了深刻的印记。

关键词：经济术语，国际关系，经济词汇，商务，词汇负担，经济学，核心，周边，研究，发展，语言借用。

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрієнко Л. О. Науково-технічний переклад. Черкаси: ЧДТУ, 2002. 92 с.
2. Василяйко І. Ю. Структурно-семантичні особливості термінів-словосполучень у сучасній українській термінології кіномистецтва. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2013. Режим доступу : <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/22770/1/19-82-86.pdf>
3. Гончаренко О.М. Професіоналізми та жаргонізми торгово-економічної сфери сучасної китайської мови / О.М. Гончаренко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – К., 2008. – № 13 : Східні мови та літератури. – С. 4–8.
4. Гуменюк Т. І. Історія термінології та терміни в сучасній телевізійній фаховій мові // *Одеський лінгвістичний вісник*. 2014. С. 60-64.
5. Д'яков А. С. Основи термінотворення. Київ: Academia, 2000. 216 с.
6. Дудик П. С. Стилїстика української мови. Київ: Видавничий центр “Академія”, 2005. 358 с.
7. Житін Я. В. До питання про розрізнення термінології та терміносистеми // *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки*. Розділ II. Термінознавство. Лексикографія. Вип. 17. 2009. С. 116-121.
8. Жовтобрюх Н. Становлення української медичної термінології. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства*. Вип. 17. С. 25 – 29. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/spml_2012_17_7
9. Зарицький М. С. Актуальні проблеми українського термінознавства: підручник. Київ : Періодика, 2004. 128 с.
10. Зарицький М. С. Актуальні проблеми українського термінознавства. Київ : ІВЦ Вид-во – Політехніка; ТОВ фірма – Періодика, 2004. 128 с.

11. Ісаєва О. С. Терміни і термінотворення як важливі компоненти професійно-орієнтованої лексики // *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Сер. Філологічна. 2012. Вип. 27. С. 23-24. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2012_27_8
12. Козак Л. В. Українська електротехнічна термінологія (словотворчий аспект) : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / Л. В. Козак; НАН України. Ін-т укр. мови. Київ: 2002. 19 с.
13. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства : підручник. Київ : Академія, 2001. 386 с.
14. Куньч З. Українська риторична термінологія: історія і сучасність : Монографія. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2006. 216 с.
15. Лисиченко Л. Лексико-семантична система української мови. Харків: ХДПУ ім. Г. С. Сковороди, 1997. 129 с.
16. Литвин О. Г. Становлення української машинобудівної термінології : автореф. дис. ... канд. філол. наук. Київ: 1999. 20 с.
17. Лотте. Д. С. Питання запозичення та впорядкування іншомовних терміноелементів, 1982. 154 с.
18. Малюченко Т. М. Спеціальна термінологія і професіоналізми : методичні рекомендації. Яготин : ЧМД, 2018. 233 с.
19. Мацько Л. І. Стилїстика української мови. Київ: Вища шк., 2003. 462 с.
20. Микитюк О. Р. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2010. 440 с.
21. Мізін К. І. Нові напрями в українському мовознавстві: зіставна лінгвокультурологія // *Мовознавство*. 2012. № 6. С. 38–52.
22. Міхеєва Ю. О. Запозичення як один з продуктивних способів поповнення словникового складу термінології. *Спецпроект : аналіз наукових досліджень* : матеріали VI Міжн. наук. конф (30 - 31 травня. 2011 р.). URL : http://www.confcontact.com/20110531/fl4_mih_eeva.htm

23. Нікуліна Н. В. Становлення сучасної української термінологічної системи автомобілебудування та ремонту транспортних засобів: автореф. дис. на здобуття наук.ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.01 “Українська мова” / Н. В. Нікуліна. Харків: Харківський нац. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди, 2005. 20 с.
24. Панько Т. І. Від терміна до системи : Становлення марксистсько-ленінської політекономічної термінології у східнослов'янських мовах. Львів : Вища шк., 1979. 146 с.
25. Панько Т. І. Українське термінознавство. Львів: Світ, 1994. 215 с.
26. Процик І. Українська фізична термінологія на зламі ХІХ–ХХ століть. Львів: Видавничий центр Львів. нац. ун-ту ім. Івана Франка, 2004. 252 с.
27. Романова О. О. Спеціальна лексика української мови як об'єкт лінгвістичного дослідження: термін і номен // *Термінологічний вісник* : зб. наук. праць. Київ: ІУМ НАНУ, 2011. Вип. 1. С. 55-62.
28. Русанівський В. М. Семантичні процеси розвитку української лексики // *Історія української мови. Лексика і фразеологія*. Київ: 1983. С. 678.
29. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями і проблеми. Полтава : Довкілля-К, 2008. 712 с.
30. Селігей П. О. Сучасне термінотворення: симптоми та синдроми // *Мовознавство*. 2007. № 3. С. 48-61.
31. Симоненко Л. О. Термін у загальномовних // *Українська і слов'янська тлумачна та перекладна лексикографія*. Київ: КММ, 2013. С. 218–225.
32. Толікіна Е. Н. Деякі лінгвістичні проблеми вивчення терміна // *Лінгвістичні проблеми науково-технічної термінології*. 2012. С. 57–59.
33. Турчин В. В. Прагматика наукового терміна. Івано- Франківськ : Факел, 2004. 226 с.
34. У Лікунь. Про афіксальне терміноутворення в китайській мові // *Збірник матеріалів наукової конференції «Науково-технічна термінологія»*, 2002. Вип. 2.

35. Фаріон І. Д. Мовна норма: знищення, пошук, віднова. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2010. 336 с.
36. Хацер Г. О. Проблема зв'язку термінології із загальноповживаною лексикою // *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*, 2006. №28. С.216-219.
37. Хіль Д. С. Поняття «термін» та його ознаки // *Світова наука : проблеми, перспективи, інновації* : матеріали I Міжнародної науковопрактичної конференції (2 жовтня 2020 року) : збірник тез. Бердянськ : БДПУ, 2020. С. 68-70.
38. Яхонтова Т. Лінгвістична генеалогія наукової комунікації : монографія. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2009. 420 с.
39. 述. 展我国的学研究。 / 名工作。 25-27。 北京, 2007 年。
40. 经济学原理: 第 7 版. 宏观经济学分册/ (美) 曼昆 (Mankiw, N. G.) 著; 梁小民, 梁砾译. —北京: 北京大学出版社, 2015. 5